



Teresa Fogelberg: „Als je iets wilt doen aan duurzaamheid, dan kan dat het best via vrouwen.”

FOTO JÖRGEN CARIS

- Wie zitten er in de jury? Zelfs als de jury voor de helft uit vrouwen bestaat, dan nog is het de vraag of er voldoende mensen in zitten met een brede, niet alleen technologische blik.
- Vrouwen die op de lijst staan moeten zo snel mogelijk bij elkaar komen om zich te beraden hoe ze meer vrouwen kunnen werven.
- Vrouwen aan de top kunnen coach worden van jonge vrouwelijke talenten.
- *Trouw* zou regelmatig een column kunnen plaatsen van topvrouwen over een duurzaamheidsthema.

# broeikasgassen aarde gevaarlijk opwarmen'

het nu warmer is dan op enig moment in de afgelopen duizend jaar. De onderzoeksjournalist probeert in zijn boek met een 'koele' blik naar de klimaatwetenschap te kijken. Hij interviewde enkele wetenschappers uit binnen- en buitenland en citeert uit wetenschappelijke artikelen uit onder meer *Science* en *Nature*. Maar veruit de meeste informatie haalt hij van blogs waarop (ex)wetenschappers, en andere mensen, hun mening geven over het klimaatdebat. Ja, de aarde warmt op, is de conclusie die Crok trekt. Ook neemt de CO<sub>2</sub>-concentratie in de atmosfeer toe. Maar hoeveel de aarde precies opwarmt en of dat toe te schrijven is aan die CO<sub>2</sub>-concentratie, weten we niet. Want de bewijsovervoering van het IPCC is gammel, vindt de wetenschapsjournalist. Het IPCC beweert dat tussen 2050 en 2100 de aarde met

3 tot 6 graden opwarmt, terwijl Crok uitgaat van 1 graad. Om die conclusie te onderbouwen verhaalt hij in het tweede hoofdstuk over temperatuurmetingen die wereldwijd gecorrigeerd worden om de opwarming van de aarde te bewijzen. Hij hekelt de meetapparatuur en de weerstations. Zo zouden veel van deze stations zich dichtbij vliegvelden bevinden waar het, door al het vliegverkeer, over het algemeen warmer is dan in andere delen van het land.

Vervolgens vraagt de wetenschapsjournalist zich af wat er gebeurt als er meer CO<sub>2</sub> de atmosfeer in komt. De broeikasgastheorie waarop het IPCC zich baseert, gaat uit van de idee dat broeikasgassen een deken vormen die ervoor zorgen dat een deel van de uitgezonde straling (infrarood) niet weg kan. Hoe meer CO<sub>2</sub>

hoe meer straling wordt vastgehouden, waardoor het warmer wordt. Maar de atmosfeer bestaat ook uit waterdamp en wolken. Over die wolken weten we weinig tot niets. We weten ook niet wat voor effect CO<sub>2</sub> hierop heeft, zo beweert Crok. Met andere woorden: het is nog volstrekt onduidelijk of meer broeikasgassen ook daadwerkelijk de oorzaak zijn van de opwarming van de aarde.

De inzichten die Crok tentoon spreidt zijn niet nieuw en zijn al meermaals weerlegd. Ook de kritiek die hij in zijn boek uit op de eenzijdige kijk binnen het IPCC hebben we eerder gehoord. Het boek is dan ook vooral bedoeld om beleidsmedewerkers ervan te overtuigen dat het zinloos is om 'onrealistische emissiedoelstellingen in het leven te roepen', terwijl we niet eens weten of er een klimaatprobleem is.



## 'Crok poneert een onzinnige stelling'

Klimaatwetenschapper Pier Vellinga (verbonden aan de Wageningen Universiteit) zegt dat het onzin is om te stellen dat in 2050 de aarde slechts met 1 graad is opgewarmd. „In Nederland ligt de temperatuur vergeleken met tien jaar geleden 0,4 graden hoger, op mondiaal niveau komt dat getal uit op 0,8. Opwarming van 1 graden in 2050 is onmogelijk.” Vellinga onderkent dat binnen de klimaatwetenschap nog veel onbekend is, net als Crok beweert. Bijvoorbeeld over de rol van wolken. „Maar dat ene wat we wel weten, dat meer CO<sub>2</sub> in de atmosfeer de aarde warmer maakt, trekt Crok in twijfel. Dat is raar.”